NARIADENIA

DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2023/1615

z 3. mája 2023,

ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/23, pokiaľ ide o regulačné technické predpisy, v ktorých sa špecifikujú podmienky, za ktorých sa má kompenzácia, hotovosť rovnocenná takejto kompenzácii alebo akékoľvek výnosy splatné podľa článku 63 ods. 1 uvedeného nariadenia preniesť na klientov a nepriamych klientov, ako aj podmienky, za ktorých sa má prenesenie považovať za primerané

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/23 zo 16. decembra 2020 o rámci na ozdravenie a riešenie krízových situácií centrálnych protistrán a o zmene nariadení (EÚ) č. 1095/2010, (EÚ) č. 648/2012, (EÚ) č. 600/2014, (EÚ) č. 806/2014 a (EÚ) 2015/2365 a smerníc 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2007/36/ES, 2014/59/EÚ a (EÚ) 2017/1132 ([1]), a najmä na jeho článok 63 ods. 2 tretí pododsek,

keďže:

(1) V článku 63 nariadenia (EÚ) 2021/23 sa uvádza, že zmluvné dojednania, ktoré umožňujú zúčtovacím členom preniesť na svojich klientov negatívne dôsledky nástrojov riešenia krízových situácií, musia zároveň obsahovať na rovnocennom a primeranom základe aj právo klientov na akúkoľvek náhradu alebo kompenzáciu, ktorú zúčtovací členovia získavajú v súlade s článkom 27 ods. 6 nariadenia 2021/23, alebo akúkoľvek hotovosť rovnocennú takejto náhrade alebo kompenzácii, alebo akékoľvek výnosy, ktoré získali na základe žiadosti predloženej v súlade s článkom 62 nariadenia (EÚ) 2021/23 (ďalej len „refundácia“), v rozsahu, v akom sa dané výnosy týkajú pozícií klientov a ich príspevkov, pričom sa dané ustanovenia vzťahujú aj na zmluvné dojednania klientov a nepriamych klientov poskytujúcich svojim klientom nepriame zúčtovacie služby.

(2) S cieľom zabezpečiť rovnocenné a primerané rozdelenie refundácie by poskytovatelia zúčtovacích služieb mali tieto rôzne formy refundácie spravodlivo a nediskriminačne rozdeliť medzi dotknutých používateľov zúčtovacích služieb. Časť refundácie, ktorú získal každý dotknutý používateľ zúčtovacích služieb, by mala byť primeraná príspevku poskytnutému zo strany daného používateľa zúčtovacích služieb na účely riešenia krízovej situácie centrálnej protistrany, ku ktorej mal nepriamy prístup prostredníctvom predmetného poskytovateľa zúčtovacích služieb, a pokiaľ daný príspevok vedie k platbe podľa článku 27 ods. 6 alebo článku 62 nariadenia (EÚ) 2021/23 („kvalifikovaný príspevok“). Z rovnakého dôvodu by používatelia zúčtovacích služieb mali získať refundáciu bez akéhokoľvek vzájomného započítania, s výnimkou prípadu, ak má používateľ zúčtovacích služieb neuhradený splatný záväzok voči poskytovateľovi zúčtovacích služieb, ktorý je zároveň povinný preniesť refundáciu na tohto používateľa zúčtovacích služieb. S cieľom zabrániť tomu, aby takéto vzájomné započítanie alebo čisté zúčtovanie viedlo k neprimeranému zníženiu súm, ktoré predstavujú dlh voči používateľom zúčtovacích služieb v nižších častiach zúčtovacieho reťazca, by sa však v prípade, že príjemca je zároveň poskytovateľom zúčtovacích služieb, mala refundácia, ktorá sa má preniesť na používateľov jeho zúčtovacích služieb, vypočítať na základe refundácie, ktorú poskytovateľ zúčtovacích služieb získal pred uskutočnením akýchkoľvek odpočtov alebo vzájomného započítania.

([1]) Ú. v. EÚ L 22, 22.1.2021, s. 1.

(3) Refundácie by sa mali spravodlivo a nediskriminačne alokovať všetkým používateľom zúčtovacích služieb, ktorí poskytli kvalifikovaný príspevok, pričom by sa mali alokovať aj na vlastné účty poskytovateľa zúčtovacích služieb, ak tiež poskytol kvalifikovaný príspevok. S cieľom ďalej zabraňovať diskriminácii alebo nespravodlivému zaobchádzaniu by poskytovatelia zúčtovacích služieb nemali pri rozdeľovaní takýchto refundácií uplatňovať žiadne doložky o podriadenosti ani žiadne poradie.

(4) Trhové podmienky počas fázy riešenia krízovej situácie budú pravdepodobne veľmi napäté. Preto treba pre používateľov zúčtovacích služieb zaistiť transparentnosť a zároveň ich ubezpečiť, že finančné aktíva a nástroje určené na rozdelenie refundácie sú v prípade zlyhania ich poskytovateľa zúčtovacích služieb chránené. Poskytovatelia zúčtovacích služieb by teda v čase získania refundácie v mene používateľa zúčtovacích služieb mali danú refundáciu držať na samostatnom a oddelenom účte.

(5) Škála finančných aktív alebo finančných nástrojov, ktoré možno použiť na kompenzáciu zúčtovacích členov, klientov a nepriamych klientov, je veľmi široká, pričom sú jednotlivé aktíva a nástroje vystavené rôznym rizikám. S cieľom zabezpečiť spravodlivé a rovnomerné rozdelenie refundácie by mali poskytovatelia zúčtovacích služieb rozdeliť rôzne typy finančných aktív a finančných nástrojov, ktoré získali ako refundáciu, rovnomerne medzi jednotlivých používateľov zúčtovacích služieb a ich vlastné účty. Takéto rozdelenie by malo byť primerané kvalifikovanému príspevku poskytnutému danými používateľmi zúčtovacích služieb na účely riešenia krízovej situácie centrálnej protistrany, ku ktorej majú nepriamy prístup prostredníctvom uvedených poskytovateľov zúčtovacích služieb, alebo kvalifikovanému príspevku poskytnutému poskytovateľmi zúčtovacích služieb v rámci daného postupu riešenia krízovej situácie.

(6) Treba zohľadniť prevádzkové špecifiká a prekážky spojené s niektorými typmi finančných aktív a finančných nástrojov. Okrem toho treba v maximálnej miere zabezpečiť, aby používateľ zúčtovacích služieb získal spravodlivú refundáciu, ak nemôže prijať určitý typ finančného aktíva alebo finančného nástroja, alebo by určitý typ finančného aktíva alebo finančného nástroja radšej neprijal z iných dôvodov. Preto by mal poskytovateľ zúčtovacích služieb na žiadosť používateľa zúčtovacích služieb v maximálnej možnej miere previesť predmetné aktívum alebo nástroj na iného príjemcu menovaného používateľom zúčtovacích služieb. Ak to nie je možné, poskytovateľ zúčtovacích služieb by mal predať príslušné aktíva alebo nástroje na trhu tretej strane, a to za prevládajúcu trhovú cenu, a následne previesť výnosy z predaja na používateľa zúčtovacích služieb.

(7) V záujme transparentnosti a vysledovateľnosti by poskytovatelia zúčtovacích služieb mali podľa možnosti čo najlepšie informovať svojich používateľov zúčtovacích služieb o každom rozhodnutí prijatom v rámci procesu riešenia krízovej situácie na účely kompenzácie poskytnutých kvalifikovaných príspevkov. Takéto informácie by mali v maximálnej možnej miere zahŕňať rozsah rozhodnutia o príspevku k riešeniu krízovej situácie podľa nariadenia (EÚ) 2021/23, ako aj zloženie a výpočet refundácie vrátane spôsobu, akým poskytovateľ zúčtovacích služieb vypočítal refundáciu používateľa zúčtovacích služieb. Z rovnakého dôvodu a s cieľom zabezpečiť, aby používatelia zúčtovacích služieb chápali vzťah medzi príspevkami, ktoré poskytli, a refundáciou, ktorú získali, by mali poskytovatelia zúčtovacích služieb podľa možnosti a bez porušenia akýchkoľvek obmedzení týkajúcich sa dôvernosti informovať používateľov zúčtovacích služieb o celkovom rozdelení a zložení refundácie.

(8) Toto nariadenie vychádza z návrhu regulačných technických predpisov, ktorý Komisii predložil Európsky orgán pre cenné papiere a trhy (ESMA).

(9) Orgán ESMA uskutočnil otvorené verejné konzultácie k návrhu regulačných technických predpisov, z ktorého vychádza toto nariadenie, analyzoval potenciálne súvisiace náklady a prínosy a požiadal o poradenstvo Skupinu zainteresovaných strán v oblasti cenných papierov a trhov vytvorenú podľa článku 37 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1095/2010 ([2]),

([2]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1095/2010 z 24. novembra 2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre cenné papiere a trhy) a ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie č. 716/2009/ES a zrušuje rozhodnutie Komisie 2009/77/ES (Ú. v. EÚ L 331, 15.12.2010, s. 84).

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „poskytovateľ zúčtovacích služieb“ je zúčtovací člen v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 14 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 ([3]), klient v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 15 nariadenia (EÚ) č. 648/2012, nepriamy klient, druhý nepriamy klient alebo tretí nepriamy klient v zmysle vymedzenia v článku 1 písm. b), d) alebo e) delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2017/2154 ([4]), ktorý v Únii poskytuje priamo alebo nepriamo zúčtovacie služby;

2. „používateľ zúčtovacích služieb“ je klient v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 15 nariadenia (EÚ) č. 648/2012 alebo nepriamy klient, druhý nepriamy klient alebo tretí nepriamy klient v zmysle vymedzenia v článku 1 písm. b), d) alebo e) delegovaného nariadenia (EÚ) 2017/2154, ktorý používa zúčtovacie služby, ktoré poskytuje poskytovateľ zúčtovacích služieb;

3. „refundácia“ je náhrada alebo kompenzácia, ktorú zúčtovací členovia získajú v súlade s článkom 27 ods. 6 nariadenia (EÚ) 2021/23, a to vrátane nástrojov vlastníctva, dlhových nástrojov alebo nástrojov, ktorými sa uznáva nárok na budúce zisky centrálnej protistrany, alebo akákoľvek hotovosť rovnocenná takejto náhrade alebo kompenzácii, alebo akékoľvek výnosy, ktoré získajú na základe žiadosti predloženej v súlade s článkom 62 nariadenia (EÚ) 2021/23, vrátane prípadov prenesenia ktorejkoľvek z týchto súm uvedených v daných článkoch na používateľa zúčtovacích služieb;

4. „kvalifikovaný príspevok“ je príspevok, ktorý poskytuje používateľ zúčtovacích služieb prostredníctvom zúčtovacieho člena centrálnej protistrany za podmienok stanovených v článku 63 nariadenia (EÚ) 2021/23 centrálnej protistrane, ktorej krízová situácia sa rieši, ku ktorej má tento používateľ nepriamy prístup prostredníctvom poskytovateľa zúčtovacích služieb, a pokiaľ príspevok, ktorý bol v rámci postupu riešenia krízovej situácie poskytnutý prostredníctvom daného zúčtovacieho člena centrálnej protistrany, viedol k refundácii.

Článok 2

Forma refundácie

Refundácia pripísaná alebo priznaná poskytovateľovi zúčtovacích služieb a prenesená na používateľa zúčtovacích služieb môže mať formu hotovosti, finančných nástrojov, nástrojov vlastníctva, dlhových nástrojov alebo nástrojov, ktorými sa uznáva nárok na budúce zisky centrálnej protistrany.

Článok 3

Rozdelenie refundácie

1. Poskytovatelia zúčtovacích služieb musia príslušnú refundáciu spravodlivo a nediskriminačne rozdeliť medzi všetkých používateľov zúčtovacích služieb, ktorí poskytli kvalifikovaný príspevok, a to vrátane používateľov zúčtovacích služieb, ktorí už nie sú používateľmi zúčtovacích služieb daného poskytovateľa, ktorý získava predmetnú refundáciu, a to primerane ku kvalifikovanému príspevku poskytnutému každým z uvedených používateľov zúčtovacích služieb.

([3]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 zo 4. júla 2012 o mimoburzových derivátoch, centrálnych protistranách a archívoch obchodných údajov (Ú. v. EÚ L 201, 27.7.2012, s. 1).

([4]) Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2017/2154 z 22. septembra 2017, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 600/2014, pokiaľ ide o regulačné technické predpisy týkajúce sa nepriamych zúčtovacích mechanizmov (Ú. v. EÚ L 304, 21.11.2017, s. 6).

2. Poskytovatelia zúčtovacích služieb musia refundáciu, ktorá sa má rozdeliť, vypočítať transparentne a zároveň osobitne informovať jednotlivých používateľov zúčtovacích služieb v súlade s článkom 5 ods. 2 písm. c).

3. Poskytovatelia zúčtovacích služieb alokujú refundáciu na svoje vlastné účty a na účty svojich používateľov zúčtovacích služieb, ktorí poskytli kvalifikovaný príspevok, na základe výpočtu poskytnutého kvalifikovaného príspevku, pričom nesmie dochádzať k diskriminácii jednotlivých príjemcov ani k určovaniu ich poradia. Poskytovatelia zúčtovacích služieb nesmú alokovať žiadnu časť refundácie na svoj vlastný účet pred tým, ako na účty svojich používateľov zúčtovacích služieb, ktorí poskytli kvalifikovaný príspevok, alokujú časť refundácie, na ktorú majú títo používatelia nárok.

4. Poskytovatelia zúčtovacích služieb môžu voči refundácii uplatniť odpočty alebo vzájomné započítanie vtedy, ak má používateľ zúčtovacích služieb neuhradený splatný záväzok voči poskytovateľovi zúčtovacích služieb, ktorý je zároveň povinný v súlade s článkom 63 nariadenia (EÚ) 2021/23 preniesť refundáciu na tohto istého používateľa zúčtovacích služieb.

Ak je však príjemca zároveň poskytovateľom zúčtovacích služieb, refundácia, ktorá sa má preniesť na jeho používateľov zúčtovacích služieb, sa vypočíta na základe refundácie, ktorú mal poskytovateľ zúčtovacích služieb získať pred uskutočnením akýchkoľvek odpočtov alebo vzájomného započítania uvedeného v prvom pododseku.

5. Poskytovateľ zúčtovacích služieb musí refundáciu prijatú podľa článku 27 ods. 6 alebo článku 62 nariadenia (EÚ) 2021/23 držať na samostatnom a oddelenom účte, kým sa všetky splatné refundácie úplne nerozdelia.

Článok 4

Typ refundácie a dodanie

1. Ak refundácia pozostáva z rôznych typov finančných aktív alebo finančných nástrojov, a to bez ohľadu na to, či tieto aktíva alebo finančné nástroje majú formu hotovosti, nástrojov vlastníctva, dlhových nástrojov alebo akýchkoľvek iných nástrojov, ktorými sa uznáva nárok na budúce zisky centrálnej protistrany, ktorej krízová situácia sa rieši, poskytovatelia zúčtovacích služieb musia túto refundáciu rozčleniť podľa typu aktív alebo nástrojov. Každý poskytovateľ zúčtovacích služieb následne alokuje a pridelí refundáciu každému zo svojich používateľov zúčtovacích služieb, ako aj na svoj vlastný účet, ak má na refundáciu nárok, a to primerane k poskytnutému kvalifikovanému príspevku a v rovnakom pomere, pokiaľ ide o jednotlivé druhy finančných aktív alebo finančných nástrojov.

2. Ak poskytovateľ zúčtovacích služieb nie je z dôvodu obmedzení vyrovnania alebo v dôsledku inej prekážky prevodu niektorých aktív alebo nástrojov schopný prideliť refundáciu používateľovi zúčtovacích služieb, ktorý poskytol kvalifikovaný príspevok, vo forme požadovanej v odseku 1, musí o tom bezodkladne informovať dotknutého používateľa zúčtovacích služieb.

3. Ak obmedzenie vyrovnania alebo prekážku, ktoré sú uvedené v odseku 2, nemožno napraviť do troch pracovných dní od doručenia oznámenia uvedeného v danom odseku používateľovi zúčtovacích služieb, poskytovateľ zúčtovacích služieb musí tohto používateľa zúčtovacích služieb požiadať, aby do piatich pracovných dní vymenoval alternatívneho príjemcu príslušných aktív alebo nástrojov. Používateľ zúčtovacích služieb môže takisto požiadať poskytovateľa zúčtovacích služieb, aby pridelil finančné aktíva alebo finančné nástroje alternatívnemu príjemcovi. Ak používateľ zúčtovacích služieb vymenoval alternatívneho príjemcu, poskytovateľ zúčtovacích služieb musí dané finančné aktíva alebo finančné nástroje previesť na tohto alternatívneho príjemcu v maximálnej možnej miere a tak, aby daný používateľ zúčtovacích služieb znášal primerané náklady.

4. Ak prevod na alternatívneho príjemcu podľa odseku 3 nie je možný, poskytovateľ zúčtovacích služieb o tom písomne informuje dotknutého používateľa zúčtovacích služieb do troch pracovných dní od vymenovania alternatívneho príjemcu, pričom uvedie dôvod, prečo daný prevod nemožno uskutočniť. V takom prípade poskytovateľ zúčtovacích služieb musí na etablovanom trhu s cennými papiermi predať predmetné aktíva alebo nástroje tretej strane za prevládajúcu trhovú cenu a previesť používateľovi zúčtovacích služieb výnosy z predaja po odpočítaní všetkých primeraných nákladov súvisiacich s predajom.

Článok 5

Informácie o refundácii

1. Poskytovatelia zúčtovacích služieb musia používateľov zúčtovacích služieb, ktorí poskytli kvalifikovaný príspevok, písomne informovať o akejkoľvek refundácii, na ktorú majú nárok.

2. Oznámenie uvedené v odseku 1 musí obsahovať všetky tieto informácie:

a) ak je to relevantné, kópiu rozhodnutia orgánu pre riešenie krízových situácií, že zúčtovací člen je oprávnený na vyplatenie rozdielu v zmysle článku 62 nariadenia (EÚ) 2021/23;

b) ak je to relevantné, kópiu rozhodnutia orgánu pre riešenie krízových situácií, v ktorom sa od centrálnej protistrany vyžaduje, aby poskytla kompenzáciu zúčtovacím členom, ktorí utrpeli nadmerné straty v zmysle článku 27 ods. 6 prvého pododseku nariadenia (EÚ) 2021/23, spolu s vysvetlením, ako sa uvedená suma odpočíta od akéhokoľvek nároku na vyplatenie rozdielu v zmysle článku 62 nariadenia (EÚ) 2021/23;

c) jasné a presné informácie o refundácii, ktorá sa má prideliť používateľovi zúčtovacích služieb, a o metodike použitej na výpočet takejto refundácie;

d) jasné a presné informácie o refundácii, ktorú získal poskytovateľ zúčtovacích služieb pred uskutočnením akéhokoľvek vzájomného započítania alebo iných odpočtov v súlade s článkom 3 ods. 4 tohto nariadenia;

e) jasné a presné informácie o forme, v akej sa poskytla refundácia poskytovateľovi zúčtovacích služieb, a to s rozlíšením medzi hotovostnými a finančnými nástrojmi a medzi jednotlivými formami finančných nástrojov vrátane nástrojov vlastníctva, dlhových nástrojov alebo nástrojov, ktorými sa uznáva nárok na budúce zisky centrálnej protistrany, ako aj informácie o zložení refundácie pre používateľa zúčtovacích služieb;

f) s výhradou akýchkoľvek obmedzení týkajúcich sa dôvernosti, všeobecné podrobnosti o celkovom rozdelení refundácie medzi používateľov zúčtovacích služieb, ktoré zabezpečuje poskytovateľ zúčtovacích služieb, a vlastné účty poskytovateľa zúčtovacích služieb;

g) akýkoľvek výpočet úrokov alebo akýkoľvek iný relevantný faktor ovplyvňujúci refundáciu.

Článok 6

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 3. mája 2023

Za Komisiu
predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN